

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/85/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117204625
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8117204625.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a sudkýň JUDr. Gabriely Klenkovej PhD. a JUDr. Jany Burešovej, v spore žalobcu: Y.. C. V., W.. X.X.XXXX, F. F. F., M. XX, právne zastúpený: Mgr. Robert Antal, advokát, so sídlom Banská Bystrica, Ul. Kláry Jarunkovej 2, proti žalovanej: Y.. E. N., W.. X.X.XXXX, F. T., V. XXX/XX, o zaplatenie 3.000 eur s príslušenstvom, takto o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 15C/8/2017-47 zo dňa 3.4.2018

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Žalobu zamietá.
II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100 %.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou, súdu doručenu dňa 22.2.2017 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy vo výške 3.000 eur, paušálnej náhrady nákladov vo výške 40 eur a náhrady trov konania. V odôvodnení žaloby uviedol, že žalobca uzatvoril dňa 20.10.2015 mandátnu zmluvu s mandatárom, obchodnou spoločnosťou Slovakia Security Service s.r.o., so sídlom v Prešove, ktorej jediným spoločníkom a konateľom v tom čase bol a aj v súčasnosti je, syn žalovanej, K. N.. V zmysle čl. III tejto mandátnej zmluvy bol žalobca povinný zaplatiť zálohu na odmenu mandatára v sume 3.000 eur v lehote 7 dní od podpísania mandátnej zmluvy. V predmetnej zmluve sa neuvádza bankové spojenie mandatára, avšak K. N. ako konateľ oznámil bankové spojenie a číslo účtu, na ktorý sa mala záloha uhradiť. Žalobca uhradil zálohu dvoma splátkami, a to priamo vkladom na účet v banke, prvú splátku dňa 23.10.2015 v sume 800 eur a druhú splátku 13.11.2015 v sume 2.200 eur. Obidve splátky uhradil vkladom na účet v banke UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s. na účet označený K. N.. Až neskôr si žalobca všimol, že predmetný účet nie je vedený na mandatára, ale na E. N., teda matku K. N.. Žalobca so žalovanou nebol a ani nie je v žiadnom právnom vzťahu, nikdy s ňou neuzavrel žiadnu zmluvu a ani nemal žiadne vzájomné záväzky či pohľadávky. Sumu 3.000 eur tak žalobca žalovanej plnil bez akéhokoľvek právneho dôvodu a preto sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia.

Súd konštatoval, že žalovaná so žalobou nesúhlasila, potvrdila, že je majiteľkou účtu, jej syn K. N. je spoludisponentom účtu, na ktorý žalobca vložil peniaze. Na úkor žalobcu sa bezdôvodne neobohatila, peniaze neprijala, z účtu nevyberala.

Z vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca ako mandant a spoločnosť Slovakia Security Service s.r.o. ako mandatár zastúpená K. N., konateľom spoločnosti, uzavreli dňa 20.10.2015 mandátnu zmluvu,

podľa § 566 a nasl. Obchodného zákonníka. Na základe predmetnej zmluvy sa mandatár zaviazal pre mandanta na jeho účet a za odplatu zabezpečiť vymoženie pohľadávky od dlžníka. V čl. III bola dohodnutá odmena mandatára, ktorá predstavuje 30 % z vymoženej čiastky, ktorá bude mandatárovi vyplatená najneskôr do 7 dní od splnenia predmetu zmluvy, teda úhrady pohľadávky dlžníkom. Mandant sa zaviazal zaplatiť zálohu do 7 dní od podpisu zmluvy 3.000 eur ako úhradu nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky. Zmluva sa mala stať neplatnou, ak termín vyplatenia zálohy nebude dodržaný. Záloha sa mala stať vratnou v momente, ak mandatár do 30.11.2015 nesplní plnenie podľa čl. I mandátnej zmluvy. Žalobca predložil súdu bankový výpis z UniCredit Bank, preukazujúci, že dňa 23.10.2015 vložil C. V. na účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX s názvom účtu E. N. sumu 800 eur + poplatky 1 euro, spolu 801 eur a dňa 30.11.2015 na rovnaký účet sumu 2.200 eur, poplatky 1 euro, spolu 2.201 eur. Žalobca pred súdom uviedol, že so synom žalovanej sa dohodli na podpise zmluvy a na uhradení sumy 3.000 eur, následne malo dôjsť k naplneniu záväzkov v zmysle mandátnej zmluvy. Keďže sa tak nestalo, žiadal vrátenie peňazí. Žalobu podal z dôvodu, že peniaze poukázal na účet žalovanej, ktorý mu poskytol pán N. a chce ich späť. Žalovaná pred súdom zopakovala tvrdenia uvedené vo vyjadrení k žalobe. Syn žalovanej K. N., v konaní vypočutý ako svedok, uviedol, že mandátna zmluva bola podpísaná tak, ako tvrdil žalobca. Došlo aj k zaplateniu zálohy na 2-krát. Vzhľadom na to, že sa mu nepodarilo vymôcť pohľadávku, chcel so žalobcom urobiť vyúčtovanie. Nepodarilo sa mu však s ním skontaktovať, účet, na ktorý poukázal peniaze využíval iba on a taktiež sumu 3.000 eur použil.

Súd prvej inštancie s odkazom na ust. § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka mal za to, že v konaní žalovaná nebola pasívne legitimovaná, na úkor žalobcu sa bezdôvodne neobohatila, medzi ňou a žalobcom neexistoval žiaden zmluvný vzťah, žiaden titul, na základe ktorého mal žalobca v jej prospech plniť. Konštatoval, že zákon nevylučuje dohodu o mieste plnenia medzi veriteľom a dlžníkom, účet žalovanej, na ktorý žalobca poukázal peňažné prostriedky bol miestom plnenia, žalobca navyše musel mať vedomosť o tom, na účet koho plní, preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 251 v spojení s § 255 ods. 1 a 2 a § 262 ods. 1 a 2 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Poukázal na to, že mandátnu zmluvu uzavrel s obchodnou spoločnosťou s ručením obmedzeným, kde jediným spoločníkom a konateľom bol syn žalovanej. Záver súdu, že zmluvné strany si dohodli miesto plnenia, ktorým bol účet žalovanej, nevyplýva z vykonaného dokazovania. Mandátna zmluva ustanovenie o dohode a mieste plnenia neobsahuje. Takáto dohoda o mieste plnenia ani nie je možná, pretože miestom plnenia sa myslí miesto faktického dodania a prevzatia plnenia, označením bankového spojenia sa neurčuje miesto plnenia, ale osoba, v prospech ktorej sa finančné plnenie má poskytnúť. To, že žalobcom vložené finančné prostriedky použil syn žalovanej, nemôže byť súdom v žiadnom prípade vyhodnotené v neprospech žalobcu. Významným je fakt, že zo strany žalovanej k bezdôvodnému obohateniu došlo, bola a je majiteľkou účtu, na ktorý vložil finančné prostriedky. Preukázané tak boli všetky náležitosti skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia. Bolo preukázané, že medzi ním a žalovanou neboli žiadne právne vzťahy. Pre vznik bezdôvodného obohatenia postačuje, ak dôjde k plneniu bez právneho dôvodu. Podstatným je to, že bezdôvodné obohatenie nadobudla žalovaná, ktorá ak by nechcela, dispozičné právo k účtu by synovi nedala alebo by mu ho mohla kedykoľvek odňať. Je to žalovaná, ktorá sa sama rozhodla ako s bezdôvodným obohatením naloží, t.j. umožnila svojmu synovi ho v celom rozsahu spotrebovať. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a uloží žalovanej zaplatiť mu náhradu trov s konaním mu vzniknutých.

3. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že so žalobcom sa osobne nepoznala. Jej syn je spoludisponentom účtu. Bol to syn, ktorý žalobcovi tento účet uviedol ako účet, na ktorý mal zložiť zálohu za služby vyplývajúce zo zmluvy. Ústna dohoda je tiež dohodou v zmysle § 43a Občianskeho zákonníka. Žalobca túto dohodu prijal, keďže na účet dohodnutú zálohu vložil. Peniaze neboli vložené na účet bez právneho dôvodu, nakoľko to vyplývalo z predmetu zmluvy. Ona so žalobcom žiadnu zmluvu neuzatvorila, písomnú ani ústnu, žalobca iba plnil podmienky dohodnuté s jej synom; žalobca sa k vyjadreniu žalovanej k jeho odvolaniu nevyjadril.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie žalobcu, preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce, súc viazaný dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku uverejnil na úradnej tabuli, ako

aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 22.1.2019 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o tom, že odvolanie žalobcu dôvodným nebolo.

5. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov žalobcu v kontexte s namietaným právnym posúdením, to či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS/78/05).

6. Podstata odvolacích argumentov žalobcu bola koncentrovaná na tvrdenie o nesprávnom právnym posúdení sporu súdom prvej inštancie.

7. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nemu vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

8. Oboznámením sa s obsahom spisu, s odôvodnením napadnutého rozsudku, zisteným skutkovým stavom, právnym posúdením uplatneného nároku súdom prvej inštancie, odvolací súd konštatuje postačujúco z vykonaného dokazovania zistený skutkový stav potrebný pre rozhodnutie vo veci, ako aj správne právne posúdenie. Z odôvodnenia rozsudku je zřejmý vzťah medzi skutkovými zisteniami, úvahami pri hodnotení dôkazov a právnym záverom. Odvolací súd sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, s odôvodnením rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu preto len dodáva:

9. Žaloba je, čo sa obsahu týka, úkonom, ktorým žalobca vymedzuje subjekty, predmet a obsah žalobou začatého súdneho konania. Právom žalobcu je, vyplýva to z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde. Žalobou môže uplatniť skutočnosti, ktorým hmotné právo prisudzuje právny význam. To, či v spore bude úspešný, závisí od toho, či sa logická štruktúra príčin a následkov, ktoré on sám pokladá za skutkový dôvod svojho nároku, zhoduje so štruktúrou príčin a následkov, ktoré uvádza zákon a od toho, či tvrdené skutočnosti preukáže. V zásade platí, že žalobca môže žiadať aj to, čo mu podľa práva nepatrí.

10. Žalobca svoj žalobou uplatnený nárok identifikoval ako nárok na vydanie plnenia, ktoré sa malo stať bezdôvodným obohatením v majetkovej sfére žalovanej. Bol v zmluvnom vzťahu so spoločnosťou Slovakia Security Service, s.r.o., jediným spoločníkom a konateľom ktorej je a bol syn žalovanej, na účet žalovanej plnil, keďže tento účet mu syn žalovanej, ktorý je konateľom spoločnosti, s ktorou mal uzatvorenú mandátnu zmluvu oznámil. Keďže k naplneniu záväzkov v zmysle mandátnej zmluvy nedošlo, dôvodne žiada vrátenie peňazí.

11. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

12. Z vykonaného dokazovania, osobitne z výsluchu žalobcu realizovaného na pojednávaní, ktoré súd na prejednanie veci nariadil na deň 25.1.2018 vyplýva, že dôvodom, pre ktorý sa domáha žalovanej sumy je to, že so synom žalovanej dohodol sa na podpise zmluvy a na uhradení sumy 3.000 eur, čo zrealizoval na účet, ktorý mu syn žalovanej poskytol. K naplneniu záväzkov v zmysle mandátnej zmluvy však nedošlo, preto žiada vrátenie peňazí.

Tvrdenia žalobcu zodpovedajú skutkovej podstate bezdôvodného obohatenia, ku ktorému dôjde plnením, dôvod ktorého dodatočne odpadol. Žalobca ani netvrdil, že by žalovaná figurovala ako zmluvná strana mandátnej zmluvy. Ak žalobca plnil na účet, ktorý mu označil syn žalovanej, znamená to, že účet žalovanej bol iba platobným miestom hodnôt adresovaných inej osobe. Nie je pritom rozhodujúce, či mal žalobca vedomosť o tom, že označený účet nepatrí zmluvnému partnerovi, ale tretiemu subjektu, podstatné je to, že vydania bezdôvodného obohatenia môže sa domáhať, ak tvrdí, že dôvod plnenia odpadol, len vo vzťahu k tomu, v prospech koho bolo plnené.

13. Skúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej, je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Účastník konania, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku) má pasívnu legitímáciu. Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného bez ohľadu na zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitímácie je iný subjekt, ktorého ale žalobca za žalovaného neoznačil (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18.1.2012, sp. zn. 6Cdo/214/2011).

14. Súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, vychádzajúc zo skutkového stavu, ktorý zistil v priebehu konania. Je zrejmé, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne a bez relevancie je tvrdenie žalobcu o tom, že pokiaľ žalobu zamietol, spor nesprávne právne posúdil.

15. Z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, vrátane rozhodnutia o trovách konania zodpovedajúceho výsledku v spore podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

16. O trovách konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná bola v odvolacom konaní plne úspešná, odvolací súd jej preto priznal voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Ich kvantifikáciu zrealizuje súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP.

Existencia dôvodov pre výnimočné nepriznanie náhrady trov odvolacieho konania nebola tvrdená a v zmysle § 257 CSP zo spisu ani nevyplynula.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.